

Εξάσκηση της Προφοράς στην Αγγλική Γλώσσα με Χρήση Εργαλείων του WEB 2.0 (E-Pronunciation)

Α. Αναστασίου¹, Π. Γεωργάλας², Δ. Ανδρούτσου¹,

¹ Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση, adamosana@gmail.com , desp.adam@gmail.com

² Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, pgeorgalas@sch.gr

Περίληψη

Στην παρούσα εισήγηση παρουσιάζεται η πειραματική διδασκαλία της προφοράς (pronunciation) στην Αγγλική γλώσσα. Γίνεται χρήση ενός μοντέλου εκμάθησης βασισμένο στις Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας (ΤΠΕ) και ειδικότερα στα εργαλεία του Web 2.0, το οποίο στοχεύει στην αποτελεσματική online εξάσκηση και βελτίωση της Αγγλικής προφοράς με συστηματικό τρόπο. Ο σχεδιασμός του για την ηλεκτρονική εξάσκηση στηρίζεται στις δωρεάν δυνατότητες ήχου της ιστοσελίδας VOKI.COM. Η μέθοδος που χρησιμοποιείται στοχεύει να αξιοποιήσει τον ηλεκτρονικό υπολογιστή και ειδικότερα το Διαδίκτυο με τέτοιο τρόπο, ώστε να μπορέσει να αυξήθει στο μέγιστο δυνατό βαθμό η αλληλεπίδραση μεταξύ των μαθητών και του εκπαιδευτικού υλικού. Παράλληλα, τονίζεται ο προσανατολισμός προς το μαθητοκεντρικό μοντέλο, αφού οι ίδιοι οι μαθητές γίνονται δημιουργοί του υλικού. Το συγκεκριμένο λογισμικό χρησιμοποιήθηκε σε 43 μαθητές δύο τμημάτων της Ε΄ τάξης ενός πρότυπου πειραματικού δημοτικού σχολείου του νομού Θεσσαλονίκης. Από τα αποτελέσματα προκύπτει ότι η ηλεκτρονική εξάσκηση, μέσω της χρήσης ορισμένων εκ των νέων δυνατοτήτων του Web και του Web 2.0, δύναται να λειτουργήσει αποδοτικά ως προς την εμπέδωση της Αγγλικής προφοράς από τους μαθητές.

Λέξεις κλειδιά: προφορά, Αγγλική γλώσσα, ηλεκτρονική εξάσκηση.

1. Εισαγωγή

Τα τελευταία χρόνια η χρήση των ΤΠΕ μέσα από τη διάσταση «κοινωνία της γνώσης και της πληροφορίας» καταγράφεται καθημερινά στο σχολείο ως μία μεταρρυθμιστική και καινοτόμος προσέγγιση, αφενός επίλυσης πληθώρας εκπαιδευτικών προβλημάτων και αφετέρου απάντησης στο ερώτημα της ποιότητας στην εκπαίδευση (Χατζηνικολάου & Βασιλόπουλος, 2010). Εύλογα, συνεπώς, τις τελευταίες δεκαετίες, όλες οι οικονομικά ανεπτυγμένες χώρες επιχειρούν -παράλληλα με το μάθημα της πληροφορικής- να ενσωματώσουν τη χρήση των νέων τεχνολογιών στη διδασκαλία των διαφόρων γνωστικών αντικειμένων του αναλυτικού προγράμματος (Σχορετσανίτου & Βεκύρη, 2010).

Η άφιξη του διαδικτύου, και κυρίως αυτή του Web 2.0, παρακινεί όλους τους συμμετέχοντες στην εκπαιδευτική διαδικασία να δραστηριοποιηθούν ενεργά. Οι καθηγητές ξένων γλωσσών βρίσκονται στο επίκεντρο αυτών των εξελίξεων, δεδομένου ότι καλούνται μέσα από τη διδασκαλία της γλώσσας να μυήσουν το

Α. Λαδιάς, Α. Μικρόπουλος, Χ. Παναγιωτακόπουλος, Φ. Παρασκευά, Π. Πιντέλας, Π. Πολίτης, Σ. Ρετάλης, Δ. Σάμψων, Ν. Φαχαντίδης, Α. Χαλκίδης (επιμ.), Πρακτικά Εργασιών 3ου Πανελλήνιου Συνεδρίου «Ένταξη των ΤΠΕ στην Εκπαιδευτική Διαδικασία» της Ελληνικής Επιστημονικής Ένωσης ΤΠΕ στην Εκπαίδευση (ΕΤΠΕ), Τμήμα Ψηφιακών Συστημάτων, Πανεπιστήμιο Πειραιώς, Πειραιάς, 10-12 Μαΐου 2013

μαθητή στην κουλτούρα αυτού που τη μιλά και να τον εισάγουν σε μια διαδικασία κατανόησης του διαφορετικού (Παϊζάνου & Γαβριηλίδου, 2003). Σύμφωνα με τους Hérino και Petitgirard (2002), η διδακτική των γλωσσών είναι αυτή που έχει το μεγαλύτερο όφελος, καθώς το κείμενο αποτελεί στήριγμα για τη διδασκαλία της γλώσσας, ο ήχος αποτελεί αντικείμενο ανάλυσης και βοηθάει στη φωνολογία και στη φωνητική, ενώ η εικόνα διευκολύνει την κατανόηση.

2. Η σημασία της προφοράς (pronunciation) και οι παράγοντες που επηρεάζουν τη διδασκαλία της

Η ικανότητα για επικοινωνία σε μία ξένη γλώσσα έχει αποκτήσει τόσο σπουδαία σημασία που η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει αρχίσει να παίρνει μέτρα για να ενισχύσει την πολυγλωσσία στα κράτη-μέλη της. Για να συμμορφωθεί με τη συγκεκριμένη πολιτική, ένας μεγάλος αριθμός κρατών-μελών έχει πλέον καταστήσει την εκμάθηση μίας δεύτερης ξένης γλώσσας υποχρεωτική από τα πρώτα χρόνια του δημοτικού, με τα Αγγλικά να είναι η πιο ευρέως διδασκόμενη (Neri et al., 2008).

Η προφορά είναι ένα σύνολο συνηθειών παραγωγής ήχων. Η συνήθεια της παραγωγής ενός ήχου αποκτιέται με τη συνεχή επανάληψη και τη διόρθωσή του, όταν αυτός προφέρεται λάθος (Cook, 1996). Η προφορά αναφέρεται στην παραγωγή των ήχων που χρησιμοποιούμε για να δώσουμε νόημα. Δηλαδή, περιλαμβάνει την προσοχή σε συγκεκριμένους ήχους μίας γλώσσας (τμήματα), εκφάνσεις του λόγου πέρα από το επίπεδο του μεμονωμένου ήχου, όπως είναι ο τονισμός, η φρασεολογία, η έμφαση, ο συγχρονισμός ή ο ρυθμός (υπερτμηματικές απόψεις), το πώς η φωνή παρουσιάζεται, και στον ευρύτερό της ορισμό, την προσοχή σε χειρονομίες και εκφράσεις που σχετίζονται στενά με τον τρόπο που μιλάμε μία γλώσσα. Ένας ευρύς ορισμός της προφοράς περιλαμβάνει τόσο τμηματικά όσο και υπερτμηματικά χαρακτηριστικά (Gilakjani, 2012).

Ένας πολύ σημαντικός παράγοντας που επηρεάζει την αξία της σωστής προφοράς προκύπτει από τις ανάγκες και τις συμπεριφορές της κοινωνίας (Hayati, 2010). Η ακριβής προφορά απαιτεί φωνολογική γνώση που αναφέρεται στη γνώση των σημαντικών διαφορών που αφορά στις ενότητες – μονάδες του ηχητικού συστήματος μίας γλώσσας, περιλαμβάνοντας τα φωνήντα και τα σύμφωνά της, συλλαβικές δομές κ.λπ. Ωστόσο, δεν μπορεί να απαιτηθεί γνώση των φωνητικών και φωνολογικών διαφορών μεταξύ των ήχων στα Αγγλικά και στη μητρική γλώσσα των μαθητών της Αγγλικής γλώσσας. Ενώ η απόκτηση της προφοράς της μητρικής γλώσσας είναι συχνά προσωπική επιλογή, καθίσταται εμφανές ότι οι μικρο-επικοινωνίες μπορούν να λάβουν χώρα λόγω της γνώσης των φωνητικών και φωνολογικών χαρακτηριστικών των ήχων της δεύτερης γλώσσας (Yu Chen & Goswami, 2011).

Η διδασκαλία της προφοράς σε μία τάξη προσανατολισμένη στην προφορά, στη φωνολογία ή στη φωνητική ίσως να φαίνεται πιο εφικτή από ό,τι σε μία τυπική τάξη γλώσσας. Ωστόσο, τέτοια είδη τάξεων συνήθως υπάρχουν μόνο σε ανώτερα επίπεδα,

με αποτέλεσμα οι μαθητές στις πρώτες τάξεις να στερούνται συστηματικής εκπαίδευσης στην προφορά μέχρι τα τελευταία στάδια εκμάθησης της γλώσσας (Ducate & Lomicka, 2009).

Παρόλα αυτά, η διδασκαλία της προφοράς δεν αποτελεί μία προαιρετική πολυτέλεια που πρέπει να αφήνεται για τα ανώτερα επίπεδα σπουδών μίας γλώσσας στο πανεπιστήμιο. Όπως ένας μαθητής φτάνει σε πανεπιστημιακό επίπεδο με ενεργή την ικανότητα χειρισμού των δομών της γραμματικής και του λεξιλογίου, έτσι θα έπρεπε να φτάνει με ενεργή και την ικανότητα χειρισμού της προφοράς. Με απλά λόγια, η προφορά θα έπρεπε να αποτελεί από τα πρώτα στάδια ολοκληρωμένο μέρος κάθε προγράμματος διδασκαλίας των Αγγλικών, όπως ακριβώς συμβαίνει με τις δομές γραμματικής και το λεξιλόγιο (Hubbard et al., 1984).

3. Οι δυσκολίες εκμάθησης της προφοράς στη δεύτερη γλώσσα

Ιστορικά, με τον ερχομό της επικοινωνιακής μεθόδου (communicative approach) έχει δημιουργηθεί σύγχυση σε ό,τι αφορά στον τόπο και στο ρόλο της προφοράς για την εκμάθηση της ξένης γλώσσας (Ducate & Lomicka, 2009). Η έλευση της επικοινωνιακής μεθόδου στη διδασκαλία της γλώσσας οδήγησε σε πτωτική τάση τη διδασκαλίας της προφοράς. Αυτό συνέβη εξαιτίας τόσο της αύξησης της έμφασης στην καθοδήγηση που είναι βασισμένη στην εισαγωγή δεδομένων όσο και της αντίληψης ότι τα θέματα της προφοράς σχετίζονται περισσότερο με την ακρίβεια παρά με την επικοινωνία. Αν και η επικοινωνιακή μέθοδος αντιπροσώπευε ένα βήμα προόδου, κατέστη ξεκάθαρο ότι κάποιες δομές των Αγγλικών δεν επηρεάζονταν μόνο από την εισαγωγή νέων δεδομένων (Breitkreutz, Derwing & Rossiter, 2001).

Η εκμάθηση της προφοράς μίας δεύτερης γλώσσας σημαίνει τη δόμηση νέων συνηθειών προφοράς και το ξεπέρασμα της προκατάληψης της πρώτης γλώσσας (Cook, 1996). Η καθοδήγηση της προφοράς είναι ένας κυρίαρχος παράγοντας στη διδασκαλία της δεύτερης γλώσσας. Με το δεδομένο ότι οι ήχοι παίζουν πολύ σημαντικό ρόλο στην επικοινωνία, οι εκπαιδευτικοί της ξένης γλώσσας θα πρέπει μέσα στην τάξη τους να δίνουν την πρέπουσα σημασία στη διδασκαλία της προφοράς. Είναι εμφανές ότι η επικοινωνία αποτελεί μία αμοιβαία σχέση μεταξύ του ομιλητή και του ακροατή. Αν ένα άτομο δεν έχει επαρκή γνώση των προτύπων ήχου της γλώσσας-στόχου, δεν μπορεί ούτε να κωδικοποιήσει ένα μήνυμα σε κάποιον άλλον ούτε να αποκωδικοποιήσει ένα μήνυμα που στάλθηκε από κάποιο άλλο άτομο, απλά μαθαίνοντας τους ήχους της γλώσσας-στόχου μέσα από τη μητρική του γλώσσα. Για το λόγο αυτό, η διδασκαλία της προφοράς κρίνεται πολύ σημαντική, ούτως ώστε να λάβει χώρα η επιτυχής προφορική επικοινωνία, αφού αποτελεί εξέχον συστατικό της επικοινωνιακής ικανότητας (Hismanoglu, 2006).

Διάφορες ερευνητικές προσεγγίσεις κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι εκείνοι που αρχίζουν να μαθαίνουν την Αγγλική γλώσσα μετά τα σχολικά τους χρόνια είναι αυτοί που έχουν τις περισσότερες πιθανότητες να αντιμετωπίσουν σοβαρές δυσκολίες στην

απόκτηση ευνόητης προφοράς, με βαθμό δυσκολίας που ανξάνεται χαρακτηριστικά ανάλογα με την ηλικία. Αυτή η δυσκολία δε σχετίζεται με την εξυπνάδα, το επίπεδο εκπαίδευσης ή ακόμη με τη γνώση της Αγγλικής γραμματικής ή του λεξιλογίου. Εύλογα, δεν υπάρχει απλή απάντηση γιατί η εκμάθηση της προφοράς είναι τόσο δύσκολη. Αυτό που θεωρείται γενικά αποδεκτό μεταξύ των ψυχο-γλωσσολόγων και των φωνολόγων που εξειδικεύονται σε αυτόν το τομέα είναι ότι η δυσκολία στην εκμάθηση της προφοράς μίας ξένης γλώσσας, είναι κυρίως γνωστική παρά σωματική και ότι σχετίζεται με τον τρόπο που ο «ωμός ήχος» κατηγοριοποιείται ή γίνεται αντιληπτός στον χρησιμοποιούμενο λόγο (Gilakjani & Ahmadi, 2011).

4. Το μοντέλο ηλεκτρονικής εξάσκησης και εκμάθησης της προφοράς (e-pronunciation)

4.1 Τεχνικά χαρακτηριστικά

Το μοντέλο της ηλεκτρονικής εκμάθησης, εξάσκησης και βελτίωσης της προφοράς στηρίζεται στο δωρεάν λογισμικό που παρέχεται από την ιστοσελίδα www.voki.com. Το πρόγραμμα VOKI θεωρείται ότι ανήκει στα δέκα καλύτερα εκπαιδευτικά εργαλεία του Web 2.0 (Riedel, 2009). Προσφέρει τη δυνατότητα online απαγγελίας ενός ήχου από κάποιο εικονικό χαρακτήρα (avatar). Ο ήχος μπορεί είτε να δημιουργηθεί εκ των προτέρων με τις δυνατότητες ηχογράφησης του υπολογιστή είτε να προκύψει από τη μετατροπή κειμένου σε ομιλία. Στη συνέχεια, αυτό το ηχητικό δείγμα μπορεί να παρουσιαστεί άμεσα online ή να ενσωματωθεί σε μία ιστοσελίδα.

4.2 Πειραματική εφαρμογή

Η συγκεκριμένη εφαρμογή παρουσιάστηκε σε δύο τμήματα της Ε' τάξης ενός πρότυπου πειραματικού δημοτικού σχολείου του νομού Θεσσαλονίκης. Το δείγμα περιελάμβανε συνολικά 43 μαθητές. Η πειραματική διδασκαλία πραγματοποιήθηκε στη σχολική τάξη του κάθε τμήματος σε συνεργασία τόσο με τον υπεύθυνο καθηγητή της πληροφορικής όσο και με τον διευθυντή του σχολείου. Για την υλοποίησή της χρησιμοποιήθηκε ο υπολογιστής και ο βιντεοπροβολέας που υπήρχε στο κάθε τμήμα.

Τα βήματα εφαρμογής της μεθόδου ήταν τα ακόλουθα:

- Αρχικά έγινε προετοιμασία του χώρου με την εγκατάσταση του σχετικού εξοπλισμού (μικρόφωνο και ηχεία), ενώ αμέσως μετά ακολούθησε ρύθμιση και έλεγχος του αντίστοιχου λογισμικού που θα χρησιμοποιούσαν οι μαθητές.
- Στη συνέχεια παρουσιάστηκε στους μαθητές ο εξοπλισμός και οι δυνατότητες ηχογράφησης του ηλεκτρονικού υπολογιστή, καθώς και το πρόγραμμα VOKI. Οι μαθητές σταδιακά εξοικειώθηκαν με το σχετικό υλικό και με το λογισμικό.
- Ακολούθως, οι μαθητές ηχογράφησαν λέξεις και επιλεγμένες φράσεις στα Αγγλικά από τα δύο πρώτα κεφάλαια του σχολικού βιβλίου.
- Με την καθοδήγηση του εκπαιδευτικού και με τη βοήθεια του προγράμματος VOKI δημιούργησαν εικονικούς χαρακτήρες (avatars), οι οποίοι πρόφεραν τα αρχεία

3ο Πανελλήνιο Συνέδριο «Ένταξη των ΤΠΕ στην Εκπαιδευτική Διαδικασία»

ήχου με τις φράσεις που ηχογραφήθηκαν.

- Οι μαθητές άκουσαν αρκετές φορές από τους εικονικούς χαρακτήρες τις φράσεις με τη δική τους προφορά, ενώ στη συνέχεια άκουσαν τις ίδιες φράσεις με την ενδεδειγμένη προφορά στα Αγγλικά.
- Στο επόμενο στάδιο, οι μαθητές ηχογράφησαν εκ νέου τις ίδιες ακριβώς φράσεις, επιχειρώντας να διορθώσουν την προφορά τους.
- Τέλος, οι ίδιοι οι μαθητές δημιούργησαν εικονικούς χαρακτήρες στους οποίους ενσωμάτωσαν τα νέα ηχητικά κομμάτια με τη δική τους διορθωμένη προφορά.

Σε ένα χαρακτηριστικό δείγμα της εκπαιδευτικής αυτής μεθόδου που ακολουθήθηκε, μπορεί να έχει κάποιος πρόσβαση μέσω της ηλεκτρονικής διεύθυνσης: <http://addepronunciation.pgeorgalas.gr/> (Εικόνα 1).

Εικόνα 1: Δείγμα φράσεων που εκφωνήθηκαν από τους μαθητές της Ε' Δημοτικού

Στη συγκεκριμένη εκπαιδευτική διαδικασία έγινε σημαντική προσπάθεια ώστε να μην αναπαραχθεί το δασκαλοκεντρικό μοντέλο. Ο ρόλος του εκπαιδευτικού ήταν αυτός του συντονιστή – διευκολυντή της μάθησης (learning manager / facilitator), λειτουργώντας ο ίδιος ως μέλος της ευρύτερης ομάδας και κάνοντας παρεμβάσεις όπου ήταν απαραίτητο (Τan, 2009). Στα επιμέρους βήματα της εφαρμογής του εκπαιδευτικού σεναρίου εφαρμόστηκαν ποικίλες διδακτικές προσεγγίσεις:

- Με την ανακαλυπτική μέθοδο επιδιώχθηκε οι μαθητές μόνοι τους να ερευνούν και να ανακαλύπτουν σε ποια συγκεκριμένα σημεία υστερούν ως προς την προφορά της Αγγλικής γλώσσας. Τα σημεία αυτά μπορεί να είναι διαφορετικά για κάθε μαθητή.
- Με τη διερευνητική μέθοδο κλήθηκαν να οργανώσουν την αναλυτική σκέψη τους με τέτοιο τρόπο, ώστε να χρησιμοποιήσουν εποικοδομητικά, βήμα προς βήμα, τις δυνατότητες του προγράμματος VOKI, αλλά και να οργανώσουν τη σκέψη τους, για να χρησιμοποιούν τα νέα εργαλεία με το σωστό τρόπο.
- Επίσης, εφαρμόστηκε σε μεγάλο βαθμό η ομαδοσυνεργατική μέθοδος, αφού οι μαθητές μοιράζονταν τους υπολογιστές ανά δύο ή τρεις και οι αποφάσεις έπρεπε να είναι κοινές σε κάθε ομάδα.

Η όλη διαδικασία εφαρμόστηκε στα δύο πρώτα κεφάλαια του βιβλίου, για ένα διάστημα περίπου δύο μηνών. Μεγάλη έμφαση δόθηκε στα γράμματα “S”, “R” και “J”, τα οποία προφέρονται με ιδιαίτερο τρόπο στην Αγγλική γλώσσα. Αμέσως μετά την ολοκλήρωση της μαθησιακής διαδικασίας μοιράστηκαν ερωτηματολόγια σε όλους τους μαθητές που συμμετείχαν σε αυτήν, με στόχο να διερευνήθουν οι απόψεις

A. Λαδιάς, A. Μικρόπουλος, X. Παναγιωτακόπουλος, Φ. Παρασκευά, Π. Πιντέλας, Π. Πολίτης, Σ. Ρετάλης, Δ. Σάμψων, N. Φαχαντίδης, A. Χαλκίδης (επιμ.), Πρακτικά Εργασιών 3ου Πανελλήνιου Συνεδρίου «Ένταξη των ΤΠΕ στην Εκπαιδευτική Διαδικασία» της Ελληνικής Επιστημονικής Ένωσης ΤΠΕ στην Εκπαίδευση (ΕΤΠΕ), Τμήμα Ψηφιακών Συστημάτων, Πανεπιστήμιο Πειραιώς, Πειραιάς, 10-12 Μαΐου 2013

3ο Πανελλήνιο Συνέδριο «Ένταξη των ΤΠΕ στην Εκπαιδευτική Διαδικασία»

τους σχετικά με τη χρησιμότητα και την αποτελεσματικότητα του συγκεκριμένου λογισμικού. Οι απαντήσεις που έδωσαν παρουσιάζονται στη συνέχεια (Πίνακας 1).

Πίνακας 1: Οι απαντήσεις του συνόλου των μαθητών της Ε' τάξης

Eρώτηση	NAI	OXI
1. Σας φάνηκε ενδιαφέρουσα η εξάσκηση της προφοράς με τη βοήθεια του προγράμματος VOKI;	41	2
2. Πιστεύετε ότι μπορέσατε να βελτιώσετε την προφορά σας στα Αγγλικά με αυτήν τη μέθοδο;	35	8
3. Θα θέλατε να επεκταθεί η δυνατότητα αυτή σε άλλα κεφάλαια του σχολικού βιβλίου;	39	4

Ο εκπαιδευτικός της Αγγλικής γλώσσας από την πλευρά του παρατήρησε σημαντική ποιοτική βελτίωση στην προφορά των μαθητών που συμμετείχαν στη διαδικασία. Η βελτίωση αυτή ήταν εμφανής κυρίως στους μαθητές που εμφάνιζαν τα μεγαλύτερα προβλήματα στην προφορά λέξεων, φράσεων ή και προτάσεων. Η δυνατότητα απεριόριστης επανάληψης από πλευράς των εικονικών χαρακτήρων έδωσε την ευκαιρία στους μαθητές να εστιάσουν την προσοχή τους σε εκείνους τους ήχους που δυσκολεύουν ιδιαίτερα τους Έλληνες ομιλητές της Αγγλικής γλώσσας γενικότερα. Με την πρόοδο των μαθημάτων και την εξοικείωση με τα εργαλεία παραγωγής ομιλίας του υπολογιστή, κατέστη αποτελεσματική η εξάσκηση και αφομοίωση της προφοράς των διδασκόμενων λέξεων, φράσεων και προτάσεων.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον, τέλος, παρουσιάζει το γεγονός ότι οι μαθητές προτίμησαν την εξάσκηση της προφοράς με την Αμερικάνικη προφορά, αντί της Αγγλικής ή της Αυστραλέζικης, τονίζοντας στον εκπαιδευτικό τους ότι τους είναι αρκετά πιο εύκολη, αφού τους θυμίζει πάρα πολύ την προφορά στην Ελληνική γλώσσα.

5. Συμπεράσματα – συζήτηση

Με βάση τα αποτελέσματα της παρούσης πειραματικής διδασκαλίας διαπιστώνουμε ότι η χρήση των νέων εργαλείων του Web 2.0, τα οποία επιτρέπουν την εύκολη δημιουργία ομιλούντων χαρακτήρων από τη μεριά των μικρών μαθητών, μπορεί να αποτελέσει πολύτιμο βοήθημα στη διδασκαλία και στην εξάσκηση της προφοράς στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση της χώρας μας. Τα αποτελέσματα αυτά μας οδηγούν στο συμπέρασμα ότι η εξάσκηση και η αυτο-βελτίωση μέσω του Διαδικτύου μπορεί να λειτουργήσει ιδιαίτερα αποδοτικά για τους μαθητές. Αντό οφείλεται στο γεγονός ότι ο υπολογιστής επιτυγχάνει όχι μόνο να κεντρίσει το ενδιαφέρον τους με βάση τη διαδραστικότητα και την παρεχόμενη εικόνα και ήχο, αλλά να τους δώσει ακόμη τη δυνατότητα να βελτιώσουν το επίπεδο των γνώσεων τους. Η αμεσότητα και η ευκολία στη χρήση του βοηθάει προς αυτήν την κατεύθυνση. Η ποικιλία των φράσεων και η εξάσκηση διαφορετικών ήχων με τη σωστή προφορά, μπορεί να κρατήσει αμείωτο το ενδιαφέρον των μαθητών για την επιτυχή προσέγγιση του

Α. Λαδιάς, Α. Μικρόπουλος, Χ. Παναγιωτακόπουλος, Φ. Παρασκευά, Π. Πιντέλας, Π. Πολίτης, Σ. Ρετάλης, Δ. Σάμψων, Ν. Φαχαντίδης, Α. Χαλκίδης (επιμ.), Πρακτικά Εργασιών 3ου Πανελλήνιου Συνεδρίου «Ένταξη των ΤΠΕ στην Εκπαιδευτική Διαδικασία» της Ελληνικής Επιστημονικής Ένωσης ΤΠΕ στην Εκπαίδευση (ΕΤΠΕ), Τμήμα Ψηφιακών Συστημάτων, Πανεπιστήμιο Πειραιώς, Πειραιάς, 10-12 Μαΐου 2013

3ο Πανελλήνιο Συνέδριο «Ένταξη των ΤΠΕ στην Εκπαιδευτική Διαδικασία»

εκπαιδευτικού σκοπού. Επίσης, οι εναλλακτικές προφορές που παρέχει το λογισμικό VOKI (Αγγλική, Αμερικάνικη, Αυστραλέζικη κ.λπ.) αλλά και η αντρική ή η γυναικεία φωνή, με τις οποίες μπορούν να ακούσουν τις λέξεις, φράσεις ή προτάσεις, δίνουν την ευκαιρία στους μαθητές να βελτιώσουν την αντίληψή τους στην ακουστική εξάσκηση (listening). Ο σύγχρονος τρόπος οργάνωσης και παρουσίασης με χρήση ομιλούντων χαρακτήρων (avatars) κέντρισε το ενδιαφέρον των μαθητών, οι οποίοι έδειξαν διάθεση για περαιτέρω χρήση και επεξεργασία τους.

Παράλληλα, το συγκεκριμένο λογισμικό από τη μία πλευρά εμφανίζει έντονη τάση απομάκρυνσης από το κεντρικό πρότυπο του δασκάλου, ο οποίος μπορεί να προφέρει τις φράσεις με έναν συγκεκριμένο τρόπο, ενώ από την άλλη πλευρά καθιστά το μαθητή ενεργό δημιουργό και συμμέτοχο στη διαδικασία της μάθησης μέσω της χρήσης του Η/Υ. Με βάση αυτό το γεγονός, η οποία προσθήκη υλικού για εκπαιδευτική χρήση βασίζεται στη φιλοσοφία νέων εκπαιδευτικών αντιλήψεων, στην προσωπική αναζήτηση και την ενεργή συμμετοχή από την πλευρά των μαθητών, καθώς και στην εκπαιδευτική διαδικασία με την παραγωγή πρωτότυπου – προσωποποιημένου υλικού. Οι συγκεκριμένοι μαθητές, οι οποίοι ήρθαν σε επαφή με τη μέθοδο, έμειναν πολύ ικανοποιημένοι και ζήτησαν την επέκταση της μεθόδου και στα υπόλοιπα κεφάλαια του σχολικού βιβλίου, ενώ ταυτόχρονα αυξήθηκε το ενδιαφέρον τους για ηλεκτρονική εξάσκηση με σκοπό τη βελτίωση της προφοράς.

Ένα άλλο σημαντικό επιμέρους αποτέλεσμα του συγκεκριμένου λογισμικού είναι η ανάδειξη της αξίας της διαθεματικότητας, μέσω της συνεργασίας εκπαιδευτικών διαφορετικών ειδικοτήτων (Αγγλικών - Πληροφορικής), για την παραγωγή ενός πρωτότυπου εκπαιδευτικού σεναρίου διδασκαλίας και εξάσκησης προς όφελος και των δύο κλάδων. Επιπρόσθετα, με το ανέβασμα χαρακτηριστικών τμημάτων της εργασίας στο διαδίκτυο, έγινε δυνατή από το σπίτι η παρακολούθηση της προόδου των μαθητών όχι μόνο από τους ίδιους, αλλά και από τους γονείς τους. Τέλος, άμεσο στόχο των συμμετεχόντων εκπαιδευτικών αποτελεί η πειραματική εφαρμογή της παραπάνω διδασκαλίας σε μεγαλύτερο δείγμα μαθητών με τη χρήση επιπλέον δυνατοτήτων του Web 2.0, για να επιτευχθεί η όσο το δυνατόν πιο έγκυρη και αξιόπιστη εξαγωγή παιδαγωγικών συμπερασμάτων.

Ενχαριστίες

Θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε θερμά τόσο τον διευθυντή του 1^{ου} Πρότυπου Πειραματικού Δημοτικού Σχολείου Θεσσαλονίκης για την πολύπλευρη στήριξη που μας παρείχε, όσο και τους μαθητές των δύο τμημάτων της Ε' τάξης του ίδιου σχολείου για την προθυμία που επέδειξαν σε ό,τι αφορά τη συμμετοχή τους.

Βιβλιογραφία

Cook, V. (1996). Second language learning and language teaching styles. In V. Cook *Second language learning and language teaching* (pp. 173-208). London: Arnold.

Α. Λαδιάς, Α. Μικρόπουλος, Χ. Παναγιωτακόπουλος, Φ. Παρασκευά, Π. Πιντέλας, Π. Πολίτης, Σ. Ρετάλης, Δ. Σάμψων, Ν. Φαχαντίδης, Α. Χαλκίδης (επιμ.), Πρακτικά Εργασιών 3ου Πανελλήνιου Συνεδρίου «Ένταξη των ΤΠΕ στην Εκπαιδευτική Διαδικασία» της Ελληνικής Επιστημονικής Ένωσης ΤΠΕ στην Εκπαίδευση (ΕΤΠΕ), Τμήμα Ψηφιακών Συστημάτων, Πανεπιστήμιο Πειραιώς, Πειραιάς, 10-12 Μαΐου 2013

3ο Πανελλήνιο Συνέδριο «Ένταξη των ΤΠΕ στην Εκπαιδευτική Διαδικασία»

- Ducate, L. & Lomicka, L (2009). Podcasting: an effective tool for honing language students' pronunciation? *Language Teaching & Technology*, 13(3), pp. 66-86.
- Gilakjani, A.P. (2012). The significance of pronunciation in English language teaching. *English Language Teaching*, 5(4), pp. 96-107.
- Gilakjani, A.P. & Ahmadi, M.R. (2011). Why is pronunciation so difficult to learn? *English Language Teaching*, 4(3), pp. 74-83.
- Hayati, M. A. (2010). Notes on teaching English pronunciation to EFL learners: a case of Iranian high school students. *English Language Teaching*, 3(4), pp. 121-126.
- Hérino, M. & Petitgirard, J.Y. (2002). *Langues et multimédia, de la réflexion à la pratique*. Grenoble, France : CRDP.
- Hismanoglu, M. (2006). Current perspectives on pronunciation learning and teaching. *Journal of Language and Linguistic Studies*, 2(1), pp. 101-110.
- Hubbard, P., Jones, H., Thornton, B. & Wheeler, R. (1984), *A Training Course for TEFL*. Oxford: University Press.
- Neri, A., Mich, O., Gerosa, M & Giuliani, D. (2008). The effectiveness of computer assisted pronunciation training for foreign language learning by children. *Computer Assisted Language Learning*, 21(5), pp. 393-408.
- Παϊζάνου, Α. & Γαβριηλίδου, Μ. (2003). Εκπαιδευτικές πηγές και διαδίκτυο στη διδασκαλία των ξένων γλωσσών. Πρακτικά 2^ο Πανελλήνιου Συνεδρίου με θέμα: ΤΠΕ στην Εκπαίδευση, 9-11 Μαΐου 2003, Σύρος.
- Σχορετσανίτου, Π. & Βεκύρη, Ι (2010). Ένταξη των ΤΠΕ στην εκπαίδευση. Παράγοντες πρόβλεψης της εκπαιδευτικής χρήσης. Πρακτικά 7^ο Πανελλήνιου Συνεδρίου με θέμα: Οι ΤΠΕ στην Εκπαίδευση, 7-9 Μαΐου 2010, Κόρινθος.
- Riedel, C. (2009). *Top 10 web 2.0 tools for young learners*. Ανακτήθηκε 3/12/2012, από τη διεύθυνση: <http://thejournal.com/articles/2009/02/02/top-10-web-20-tools-for-young-learners.aspx>
- Tan, J. (2009). Digital kids, analog students: a mixed method study of students' engagement with a school based Web 2.0 learning innovation. PHD Thesis, Queensland, University of Technology.
- Yu Chen, H. & Goswami, S. (2011). Structuring cooperative learning in teaching English pronunciation. *English Language Teaching*, 4(3), pp. 26-32.
- Χατζηνικολάου, Α. & Βασιλόπουλος, Α. (2010). «Οι ΤΠΕ στη διαδικασία μάθησης». Πρακτικά του Ελληνικού Ινστιτούτου Εφαρμοσμένης Παιδαγωγικής και Εκπαίδευσης (ΕΛΛ.Ι.Ε.Π.ΕΚ.), 5^ο Πανελλήνιο Συνέδριο με θέμα: Μαθαίνω Πώς Να Μαθαίνω, 23-26 Σεπτεμβρίου 2010, Αθήνα.

Α. Λαδιάς, Α. Μικρόπουλος, Χ. Παναγιωτακόπουλος, Φ. Παρασκευά, Π. Πιντέλας, Π. Πολίτης, Σ. Ρετάλης, Δ. Σάμψων, Ν. Φαχαντίδης, Α. Χαλκίδης (επιμ.), Πρακτικά Εργασιών 3ου Πανελλήνιου Συνεδρίου «Ένταξη των ΤΠΕ στην Εκπαιδευτική Διαδικασία» της Ελληνικής Επιστημονικής Ένωσης ΤΠΕ στην Εκπαίδευση (ΕΤΠΕ), Τμήμα Ψηφιακών Συστημάτων, Πανεπιστήμιο Πειραιώς, Πειραιάς, 10-12 Μαΐου 2013